

Kütüphanesi ilk kez evden çıktı

İlhan Berk'in Bodrum'da yaşamaya başladığı yıllarda bizzat kullandığı kütüphanesi sergideki yerini aldı. Şairin dünyaya açılan penceresi olarak yorumlanabilecek olan kütüphanede yer alan 2 bin 300 eser interaktif olarak izleyiciye sunuldu.

İlhan Berk

Babama hâlâ mektup geliyor

Şair İlhan Berk, doğumunun 100. yılına özel "Şiir Her Yeredir" sergisi ziyarete açıldı. Şairin kapsamlı arşivini sanatseverlerle paylaşan oğul Ahmet Berk ile konuştuk: "Babam hep iyi bir dosttu. Gençleri çok önemserdi. Hâlâ daha şiir yazarlar, dergi çıkaranlar babamın adresine mektup gönderir."

■ SERAY SAHINLER DEMİR

Modern Türk şiirinin öncü isimlerinden İlhan Berk doğumunun 100. yılında özel bir sergiyle anılıyor. Yapı Kredi Kültür Sanat tarafından düzenlenen "Şiir Her Yeredir" sergisi ziyarete açıldı. Necmi Sönmez'in küratörlüğündeki sergide şairin görülmemiş resim ve desenleri, el yazısıyla tutmuş olduğu ve kapaklarını kendi hazırladığı defterleri ve bu defterlerin kapaklarıyla yayımladığı şiir kitaplarının sayfaları öne çıkıyor. Bütün eşyalar İlhan Berk'in oğlu Ahmet Berk'in izniyle sergideki yerini aldı. Babasını mirasını, Bodrum'daki evini "Berkhane" adıyla özenle muhafaza eden, "Ondan kalanlar varlığını sürdürebilsin diye Berkhane'yi kurduk" diyen Ahmet Berk ile İlhan Berk'i konuştuk.

■ İlhan Berk ve şiirine olan ilgi son yıllarda yeniden artıyor... Siz neye bağlıyorsunuz bu ilgiyi?

İlhan Berk erken bir şairdi. Cumhuriyetle birlikte dil bilen insanların varlığı, bunların arasından çeşitli sanatçıların çıkması çok önemliydi. Babamın Fransızca ve İngilizce bilmesi, birtakım yabancı kişileri, yazıları okumuş olması onu ileri götürdü diye düşünüyorum. İlhan Berk'in erken geldiği noktaya başkaları da gelince, bugün bir takım şeyler yeniden keşfediliyor. Ben evde yabancı dillerde yazılmış şeylerle büyüdüm. Babamın hiç bilmediği dillerde bile kitaplar vardı. Bir yerden görmüş, almış birini bulurum okuturum diye düşünmüş. Bugün iletişim çağında herkes hızla ilerliyor. Geriye baktığımızda İlhan Berk bunları o zaman yapmış diye düşünülebilir.

■ Sizin baba oğul ilişkiniz nasıldı?

Baba-oğul ilişkisi demek biraz zor. Benim arkadaşımdaydı ve hep iyi

bir dosttu. Annen seni benden kurtardı derdi. Okulda da velim annemdi. Bir tek benim sınıf geçmemi bilir, duyardı. Nasıl olsa yapıyor diye düşünürdü. Gençleri, kendisinden çok küçük olanları çocuk olarak görmezdi. Onun bilmediği, görmediği şeyleri öğrenebileceği birymiş gibi bakardı. Hâlâ daha Doğu'da, farklı yerlerde şiir yazarlar, dergi çıkaranlar babamın adresine yazılarını yollarlar. Çünkü hepsini muhakkak okur ve cevaplardı. Hala posta kutusuna bir şeyler gelir.

HER AN DEĞİŞEREK BUGUNU YAKALADI

■ İnsanlarla olan ilişkisi nasıldı peki? Yazdıklarıyla yaşadıkları arasında ilişki...

Her gün 1 saat yürürdü. Yürüyüşünün dünyasını değiştirdi. Bu esnada çok az kişiyle selamlaşır. Çünkü bakmazdı, kimse de ondan gocunmazdı. Ya da bazen yanınızdan geçerken merhaba derdi, o zaman da şaşırırdınız. Böyle birisiydi ve çok yönlü bir şairdi. Yaşarken birçok insan eve gelir, bakar ve onunla konuşmak isterdi. Özellikle edebiyat bölümünde okuyan çocuklar yazın mutlaka Bodrum'a gelirdi, İlhan Berk'in evi nerede diye sorarak bulurlardı. Hepsıyla oturur konuşurdu.

■ İlhan Berk'i ölümsüz kılan şey nedir sizce?

Bence bir kalıba bağlı olmayıp her gün her an değişiyor olması. Bana derdi ki benden bahsedilsin de ne denirse densin... Lehte ya da aleyhte ne denildiği onu hiç ilgilendirmezdi. "Mühim olan benden bahsediliyor olması, var mıyım yok muyum" derdi. Beni en çok ilgilendiren kısmı da tam olarak bu.

İlhan Berk'in oğlu Ahmet Berk ile babasını ve "Berkhane"yi konuştuk...

Köklerine yolculuk

► Küratör Necmi Sönmez, serginin İlhan Berk üzerine yeniden düşünmek için bir fırsat olduğunu söyledi. "Bu sergi İlhan Berk'in okunması ve tartışılması gerektiğini ifade ediyor" diyen Sönmez "Onun en önemli özelliklerinden biri bugün disiplinlerarası olarak tanımladığımız şeyi 1955 yılında benimsemiş olması. Yıl 2018, biz bu kavramı yeni yeni tartışıyoruz. İlhan Berk buna taşra kentlerinde yaşadığı zamanlardan başlıyor. 55'ten beri onun ne kadar farklı kaynaklardan beslendiğini görüyorsunuz. Sergide İlhan Berk'in köklerine doğru bir yolculuğa çıkmaya çalıştık" diye konuştu. Sergi 20 Ocak'a kadar ziyaret edilebilecek.